

NAKLADNIČKA DJELATNOST

Predstavljanje knjige **IZ FLORSCHÜTZOVA OKVIRA** Kirurg Vatroslav Florschütz (1879. – 1967.) riječju i slikom Održano 9. studenog 2011. godine

*Plakat za predstavljanje knjige **IZ FLORSCHÜTZOVA OKVIRA** Kirurg Vatroslav Florschütz (1879. – 1967.) riječju i slikom. Dizajn Pavle Hegeduš.*

ZNANSTVENO-STRUČNI SKUPOVI

Znanstveno-stručni skup

Razvitak elektroenergetike u Hrvatskoj Održan 21. listopada 2011.

Znanstveno-stručni skup povodom obilježavanja 150. godišnjice HAZU

Razvitak elektroenergetike u Hrvatskoj

21. listopada 2011.
Elektrotehnički fakultet Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Kneza Trpimira 2b, 31000 Osijek

U suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti,
Zavodom za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

Pod pokroviteljstvom IEEE Hrvatske sekcije, Odjela za elektroenergetiku i
Znanstvenih časopisa Tehnički vjesnik Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i
IJEES Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku

Naslovnica pozivnice za znanstveno-stručni skup Razvitak elektroenergetike u Hrvatskoj

Znanstveno-stručni skup

Okolišno prihvatljiva proizvodnja kvalitetne i sigurne hrane
Održan 13. prosinca 2011. godine

organiziraju
znanstveno-stručni skup

Okolišno prihvatljiva
proizvodnja kvalitetne
i sigurne hrane

13. prosinca 2011.
Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Aula Magna
Sveučilišni campus

*Naslovnica
pozivnice za
znanstveno-
stručni skup
Okolišno
prihvatljiva
proizvodnja
kvalitetne i
sigurne hrane*

Radno predsjedništvo

Međunarodno muzikološki skup „Franjo Ksaver Kuhač
(1834. – 1911.):
Glazbena historiografija i identitet“
Održan 2.-3. prosinca 2011. godine

*Naslovnica
pozivnice za
Međunarodno
muzikološki skup
Franjo Ksaver
Kuhač*

Pokrovitelj:
GRAD OSIJEK

Organizatori:
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
Odsjek za povijest hrvatske glazbe
HRVATSKO MUZIKOLOŠKO DRUŠTVO
GLAZBENA ŠKOLA FRANJE KUHAČA OSIJEK

Suorganizatori:
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU

FRANJO KSAVER KUHAČ (1834. – 1911.):
Glazbena historiografija i identitet

MUZIKOLOŠKI SKUP
Petak, 2. prosinca 2011., 16 – 18 sati
Subota, 3. prosinca 2011., 10 – 12 sati

Iz građanskog salona na mijeni stoljeća
KONCERT

NATAŠA ANTONIAZZO, mezzosopran
LJUDMILA ŠUMAROVA, klavir

Na programu:
F. Kuhač, I. Zajc, J. Hatze
Petak, 2. prosinca 2011. u 20 sati

15⁰
HAZU
1861 – 2011

HMD

Dvorana Glazbene škole Franje Kuhača Osijek
Trg sv. Trojstva 1

ULAZ SLOBODAN

Znanstveno-stručni projekti

- Osječka Tvrđa – financiran od strane Ministarstva kulture RH (100.000,00 kn), Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Voditelj: akademik Andrija Mutnjaković.
- Tri katedrale - Osijek, Đakovo i Pečuh, Izložbeni slikarsko-multimedijski projekt - financiran od strane Osječko-baranjske županije. Autor Pavle Hegeduš.
- Arhivska istraživanja u sklopu projekta Kompleks franjevačkog samostana u Osijeku; istraživanje, valorizacija, prezentacija - financiran od strane Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Financiran od strane Ministarstva kulture RH (270.000,00 kn).
- Prevencija stvaranja i recidiva mokraćnih kamenaca 219-2192190-2186 – financiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH. Voditelj: prof.dr.sc. Antun Tucak, professor emeritus.

Detalj kompleksa franjevačkog samostana u Osijeku

Nakladnička djelatnost

Obrt i obrtnici Osječko-baranjske županije 1872-2007.

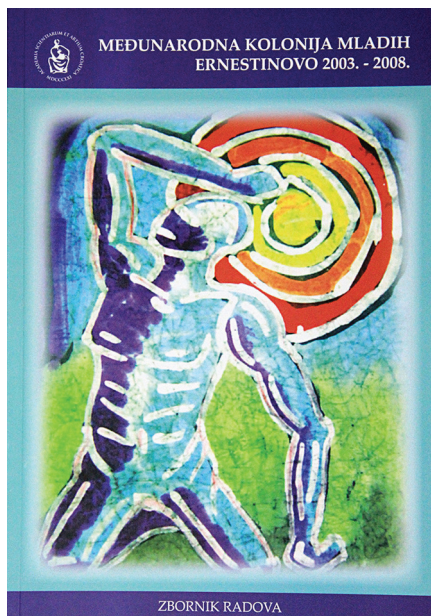

*Naslovnica knjige
Obrt i obrtnici Osječko-
baranjske županije 1872-
2007.
Svezak 1*

*Naslovnica knjige
Obrt i obrtnici Osječko-
baranjske županije 1872-
2007.
Svezak 2*

Međunarodna kolonija mladih Ernestinovo 2003.-2008.

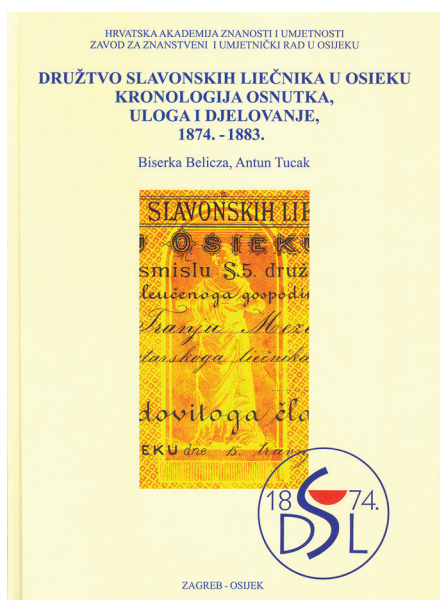
*Naslovnica knjige
Međunarodna kolonija
mladih Ernestinovo
2003.-2008.*

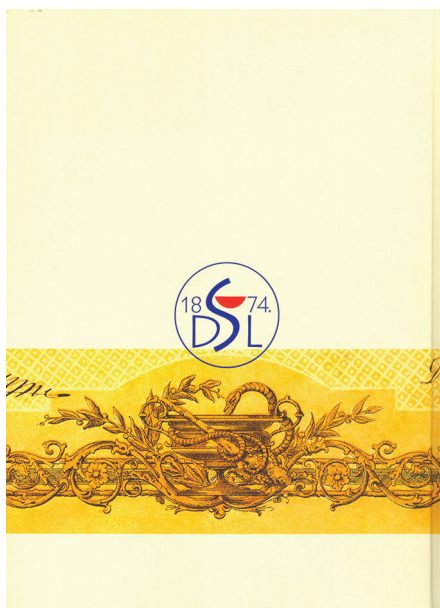
*Stranica iz knjige
Međunarodna kolonija
mladih Ernestinovo
2003.-2008.
Oslikavanje prednjeg
zida škole.
Fotografija:
Ana Leko, prof.*

Društvo Slavonskih liečnika u Osieku kronologija osnutka, uloga i djelovanje, 1874.-1883.

*Naslovnica knjige
Društvo Slavonskih
liečnika u Osieku
kronologija osnutka,
uloga i djelovanje,
1874.-1883.*

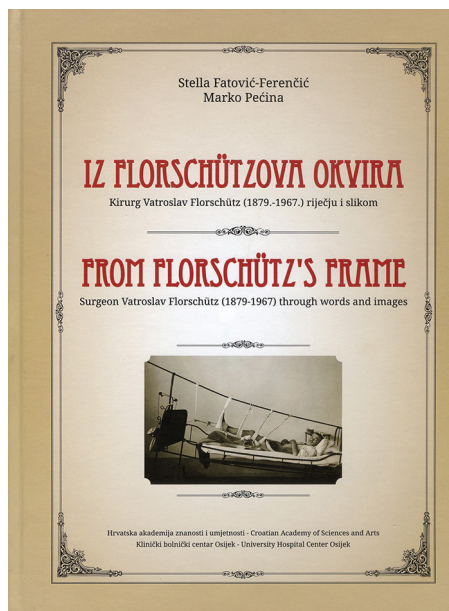

*Zadnja stranica knjige
Društvo Slavonskih
liečnika u Osieku
kronologija osnutka,
uloga i djelovanje,
1874.-1883.*

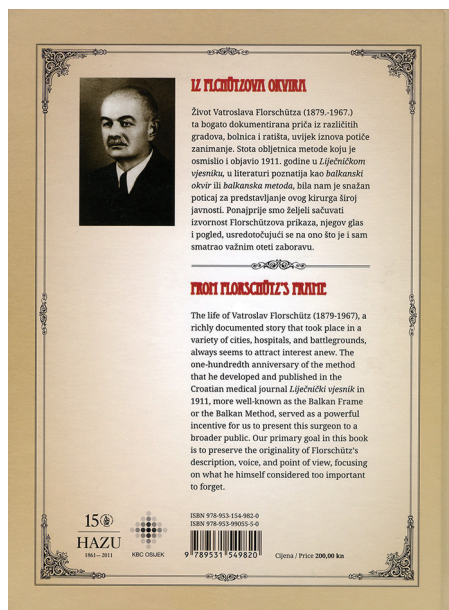

Iz Florschützova okvira Kirurg Vatroslav Florschütz (1879. – 1967.) riječju i slikom

*Naslovnica knjige
Iz Florschützova
okvira Kirurg
Vatroslav Florschütz
(1879. – 1967.)
riječju i slikom*

*Zadnja stranica knjige
Iz Florschützova
okvira Kirurg
Vatroslav Florschütz
(1879. – 1967.)
riječju i slikom*

Spomen članovima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti učenicima i nastavnicima Gimnazija u Osijeku

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD U OSIJEKU

SPOMEN
ČLANOVIMA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI
UČENICIMA I NASTAVNICIMA GIMNAZIJA U OSIJEKU
OSIJEK
2011.

Naslovnica monografije Spomen članovima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti učenicima i nastavnicima Gimnazija u Osijeku

			ČLANOVI HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI UČENICI I NASTAVNICI GIMNAZIJA U OSIJEKU								
UTVORITELJ	JOSIP JURAJ ŠTROMBARA		TODOR MATIĆ								
PREDSEDNICI	TARIS UNČIČIĆ	GAJRO MANGOLIĆ									
POČASNI ČLANOVI	LAVRILA L. BUČIČKA	VLADIMIR PERLOG									
BENEDICTI ČLANOVI	FRANJO MARIČIĆ	FRANJO MARIČIĆ	MILO KLEPATIĆ	AGUSTIN MIŠIĆ	ANĐELKA MUDROVIĆ	VLADIMIR VARIČAK	FERDO ŠIĆ	FRANJO BGSAN			
	VLADIMIR BEČIĆ	DOBRIJA ČEŠARIĆ	STEFAN MUVILIN	ALBERT GRIEKER	DANILO BLANIĆA	JOSIP ILIĆIĆ	VLADIMIR BAYER	MIROSLAV BEGIĆ			
	JOSIP ARANČIĆ	IVO BILAZIČIĆ									
DOPIRNI ČLANOVI	MILUTIN MELANIĆ										
		POSTAVILA HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI POVIŠENI IZ. GODIŠNICE OSNUTKA 2011.									
 SHEMATSKI IZGLED S IMENIMA											

Stranica iz monografije Spomen članovima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti učenicima i nastavnicima Gimnazija u Osijeku - izvedba spomen ploče

Perivoj hrvatskih velikana - Rondel učenika gimnazije u Osijeku

Naslovnica monografije Perivoj hrvatskih velikana - Rondel učenika gimnazije u Osijeku

Rondel učenika gimnazije u Osijeku, u Perivoju hrvatskih velikana

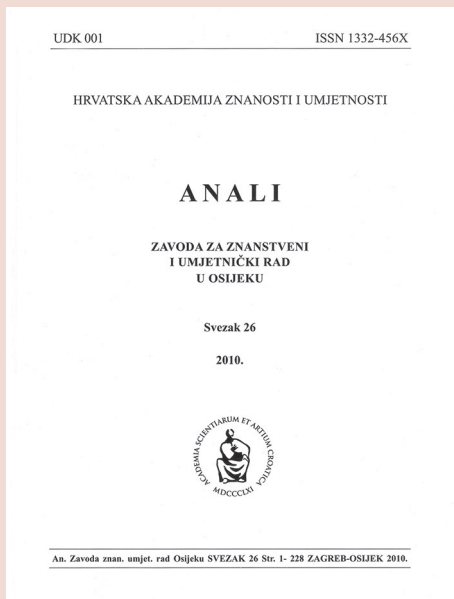
*Rondel učenika gimnazije u Osijeku s pogledom na bistu biskupa Strossmayera
utemeljitelja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*

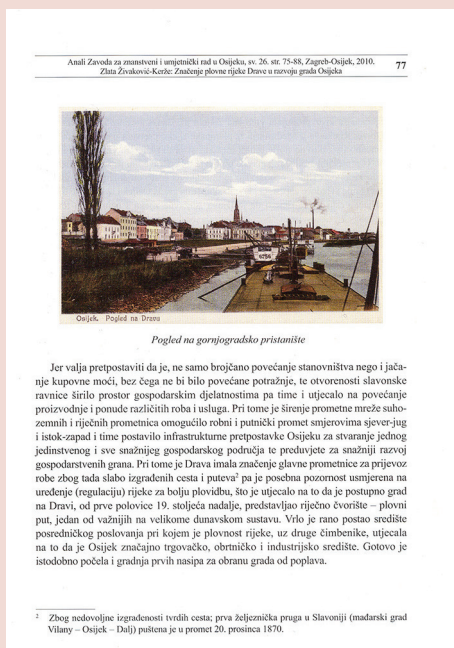
*“Strossmayerov biskupski pogled”
na Perivoj hrvatskih velikana -
Rondel učenika gimnazije u Osijeku*

Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku

*Naslovnica
Anala Zavoda za
znanstveni i umjetnički
rad u Osijeku*

*Stranica iz
Anala Zavoda za
znanstveni i umjetnički
rad u Osijeku*

PLAN RADA ZA 2012. GODINU

ZAVODA ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U OSIJEKU

- 17. svibnja. Okrugli stol prigodom predstavljanja knjige *Znanje-temelj konkurentnosti i razvoja* i izjave Hrvatske akademije *Važnost znanja i primjena znanja za izlazak iz krize i razvoj Hrvatske*
- 17. – 19. svibnja. Pod pokroviteljstvom Vlade RH, a u suorganizaciji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Prvi međunarodni znanstveni simpozij *Gospodarstvo Istočne Hrvatske – jučer, danas, sutra*. Na simpoziju će izlagati eminentni znanstvenici, stručnjaci i gospodarstvenici iz zemlje i inozemstva.
- 31. svibnja. U suradnji s Odjelom za kemiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera svečana akademija posvećena akademiku Smiljku Ašpergeru – *predavač*: akademik Nenad Trinajstić
- 6.-14. listopada. Izložbeni slikarsko-multimedijski projekt *Tri katedrale - Osijek, Đakovo i Pečuh* u suradnji s Gradskim galerijama – Galerijom Kazamat autora Pavla Hegeđuša, akad. slikara – grafičara
- 13.-14. studeni. Dani otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, izložba plakata sa svećanih akademija održanih u povodu 150. godina utemeljenja Akademije te predavanja i videoprezentacija o znanstvenom djelovanju i radu Zavoda
- 5. prosinca. Okrugli stol *Zemlja* u suradnji sa Zavodom za znanstveni i umjetnički rad u Požegi, Zavodom za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Vukovaru, Hrvatskim šumama i Upravom Šuma Podružnica Vinkovci.
- 7. prosinca. Obrana doktorske disertacije pod naslovom *Determinante strukture kapitala hrvatskih poduzeća* asistentice Martine Harc.
- 13. prosinca. 2. znanstveno stručni skup *Okolišno prihvatljiva proizvodnja kvalitetne i sigurne hrane* u suradnji sa Sveučilištem „Josipa Jurja Strossmayera“ u Osijeku, Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, Prehrambeno-tehnološkog fakulteta u Osijeku, Poljoprivrednog instituta Osijek, Hrvatske agencije za hranu, Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije.

MEDIJI O NAMA

14 Magazin GLAS SLAVONIJE 29. 04. 12. 19. Svibnja 2012.

obljentnica STO PEDESET GODINA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMIJETNOSTI: Naša naju

HAZU

Temelji hrvatske prošlosti i budućnosti

Sva Akademijina djelatnost bila je u najvećoj mjeri usmjerena prema istraživanjima hrvatske povijesti, književnosti i jezika te hrvatskih prirodnih bogatstava.

Nakon što je zadržala samostalna Republika Hrvatska, Hrvatski je sabor 26. lipnja 1991. na Akademijin prijedlog donio novi zakon o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti (HAZU).

” Strossmayer se skrbi i za iseljene Hrvate u Americi, šalje im svećenika i pomaže graditi crkvu sv. Nikole u Pittsburghu...

osipa Jurja Strossmayera, Osječanina...

prošlost u sadašnjosti

150. OBLJETNICA HAZU: Strossmayerov čirilometodski biljeg...

Sveta Braća, biskup i mi!

Stjepan DAMJANOVIĆ

Kada govorimo o Josipu Jurju Strossmayeru, govorimo o čovjeku kome svi priznaju da je za hrvatsku kulturu i za kulturu drugih naroda učinio neprisposodljivo mnogo.

Strossmayerova je ruka bila iznimno darcijeva kada je trebalo pomoći kulturne i znanstvene projekte i institucije, posebice kada je bila riječ o onima koji su nosili čirilometodski biljeg.

Na jeziku hrvatskom

Kada je 1861. ustoličen za virovitičkoga župana u Osijeku, darovao je 5000 forinti za glagoljasko sjeništenje u Priku kraj Omiša i to je, koliko se zna, prva njegova donacija u tu svrhu, a zadnja kada je krčkom biskupu Mahničcu dao 2000 forinti kao pomoć krčkej Staroslavskoj akademiji. Između tih godina, tj. između 1861. i 1902., još je puno puta pomogao znatnim iznosima. Uzavaka veliku čirilometodsku obljetnicu Strossmayer je objavljivao pastirski pisma, neka od njih su antologijskoga karaktera i neprolazne vrijednosti, npr. ono iz 1881., u kome je komentirao čuvenu encikliku pape Lava XIII. Grande munus. Poticao je svoje svećenike da šire spoznaje o Svetoj Braći i njihovo stovanje, poticao je vjernike da svojoj djeci daju njihova imena.

Svoju katedralu posvetio je, kao što je poznato "Slavi Božjoj, jedinstvu crkava, slogi i ljubavi naroda svoga". U njoj je oltar s kipovima Svete Braće koje je izradio Vatroslav Donegani, a po biskupovoj ideji slikar Ljudevit Seitz njihove je likove ukomponirao i u veliku sliku Isusa. Spominjem i Valdevezov basrelief na kome Sveta Braća zagovaraju Strossmayera pred Bogom. Spominjem i dvije kapelice u Italiji koje su sagradene po njegovoj želji i njegovim novcem: jedna je u Rimu, a crkvi svetoga Klementa, u kojoj se nalazi i Cirilov grob, druga je u Loretu, mjestu koje je zbog više razloga zanimljivo za hrvatske katolike. Osobito mu je bilo do toga da se staroslavenski jezik uvede u sjeništena, pa je već 1862. u Dakovo doveo Frana Kurelca da predaje najstariji slavenski književni i liturgijski jezik. Priželjkivao je da se

barem u jednom hrvatskom sjeništenju bogoslovi odgajaju u čirilometodskom duhu. Uzbudjiva je i prava hrvatska priča o njegovim i nastojanjima vrhbosanskoga nadbiskupa Stadlera da se u rimskom gostinju Sv. Jeronima utemelji Zavod za mlade klerike i da mu se dade ime svetih Cirila i Metoda. Papa Lav XIII. utemeljuje Collegium Hieronymianum pro croatica gente, ali pod pritiskom Pešte, Rima, Pariza, Cetinja i Beograda spomenuti je naziv promijenjen i ono croatica je ispalilo.

I posvetu svoje katedrale htio je obaviti na staroslavskom jeziku i u čirilometodskom duhu. Prvo je dobio dopuštenje iz Rima, no to je dopuštenje na pritisak Pešte i Beča povučeno. Pritiskao je bio tako velik da ni apostolski nuncij nije došao na posvetu, a od hrvatskih biskupa samo senjski Juraj Posilović. Podržavao je češke i moravske biskupe u svim njihovim nastojanjima s čirilometodskim pokretom, posebice u nastojanju da se promijeni datum svetkovine Svete Braće s ožujka na 5. srpnja, što je uspjelo i imalo i praktične posljedice jer za velika slavlja i okupljanja na otvorenom srpanj je svakako pogodniji od ožujka.

Utjecaj u Vatikanu

Dana 30. rujna 1880 objavio je papa Lav XIII. svoju encikliku Grande munus, i to je bio možda najradosniji događaj u Strossmayerovim nas-

tojanjima oko afirmacije najstarije slavenske duhovne baštine i njegove borbe da Slavini dobiju pravedno mjesto u zajednici kršćanskih europskih naroda. Prepisika sa Svetom Stolicom pokazuje da je dakovski biskup znatno utjecao na odluke u Rimu i na sadržaj te enciklike, iako svim pojednostavnostima u njoj ni Ruski ni oni nisu bili zadovoljni. Slaveni su sljedeće godine organizirali zahvalno hodočašće, hrvatske je katolike vodio Strossmayer, koji je održao zahvalni govor papi u ime svih nazočnih Slavena te drugoga dana hodočašće predvodio misu i propovijedao. Njegovi su peštanski bečki protivnici sve to opisivali kao političku demonstraciju i doista je zanimljivo prattiti u dokumentima kako se felčni sigurnosnih službi u Pešti i u Beču intenzivno bave tim ošjedkom biskupova rada, kako ga uporne prate i marljivo bilježe svaki njegov korak i svaku njegovu riječ. Uvijek priprani na podmetanja uspjeli su sredinju svečanost na rimskom zahvalnom hodočašću pomaknuti s 5. na 6. srpnja, što je značilo da mnogi hodočasnici koji su si organizirali povratak ne mogu ostati na slavlju. Najbrojio sam samo neke, filozofima i pjesnicima poznate, pojednosti iz Strossmayerove borbe za čirilometodsku baštinu...

(Izvadak iz predavanja akademika Damjanovića održanog 6. svibnja 2011. godine na svečanosti Akademiji) ■

Napadan od vladike

Na žestoko protivljenje oživljavanju čirilometodske ideje nailazio je i u Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Trojica pravoslavnih vladika napadaju ga u svojim pastirskim pismima, nazivaju ga "vakom u ovčjem ramu" i svu njegovu djelatnost turaju kao pokušaj da se srbe nagovrda da napuste vjeru svojih otaca.

ija znanstvena i umjetnička ustanova, najstarija je akademija na jugoistoku Europe...

Slavonci i Srijemci

Među prvim akademcima petorica sa bila rodom iz Slavonije i Srijema: dva Poljtarina (književnik Janko Jukić i izumitelj Fawes Muzzi), jedan iz Biševi (povjesničar i prvi rektor Zagrebačkoga sveučilišta Marija Mešić), jedan Vukovčan (pravnik Miroslav Trenk Šuhaj) i zoolog Žilko Vukosavljević iz Bečevca.

ODGAJSTVO: Akademik Stjepan Damjanović (sredina) predvodi osnivačku skupštinu Akademije. Učesnici su: dr. Vjekoslav Karan, dr. Stjepan Kranjčić, dr. Franjo Josip, dr. Stjepan Kranjčić, dr. Stjepan Kranjčić, dr. Stjepan Kranjčić.

Akademija i hrvatsko društvo

Progovara se stalno o svojim problemima, ali bez medijske buke

I površan vid u Akademiji djelatnost pokazuje ustnu nepodudarnost rezultate u poticanju i organizaciji znanstvenoga rada i u promjeni umjetničke i kulturne djelatnosti. Ne samo u prošlosti nego i danas, Akademija praktički uvijek izjednačuje dvije filozofske kategorije, Znanje i organizacija govoreći od njih koji imaju da se govore istinu, ali se protiv nacionalnih institucija jer su protiv cijepa radi kojih se za ustanovu ostavljaju. Na inozemnim neuspješnih kritičara koji ne znaju točnije što Akademija radi i ne utižu dovoljno u obzir da je ona znanstvena ustanova i da ne može po svojoj naravi reagirati na svakodnevne događaje. Akademija komunicira na vrlo suvremen način i o svim važnim problemima ažurno razmjenjuje stav (čak se i tje: stop čvrat knu za objavljuje knaške prevuče te kritički i javno nekla svoje mišljenja). Na njegovim se međimn strazanim mogu naći ne samo brojne pisani dokumenti koji obraduju najvažnije probleme našega suvremenoga društva. Propovjednici i o gospodarskim nalim malarku, i to ne jednom, i o reformi obrazovnoga sustava i brojnim drugim temama. Naravno, ona ni pokušava osigurati naš, sa kojegma bez udjelja medijske buke svetrano analiza problema i uvođenje praktičke svoje gledišta. Samo tako može obavljati svoje zadaće na korist zajednici u kojoj djeluje.

Ove godine slavimo uspomenu na 29. travnja 1861., kada je Hrvatski sabor jednoglasno prihvatio prijedlog Josipa Jurja Strossmayera da se utemeљи Akademija znanosti...

U temeljnoj ustanovi koja će okupljati najvećeg i najboljih ljudi nekoga kraja ili neke zemlje nastajali su ljudi na mnogim stranama svijeta i u dalekoj prošlosti. Pitalo se od osjevnika da je namršeno glave dobro imati na okupu da bi svojim pojedinačnim djetinjama i svojim iskustvima, promjeravanjima i medu sobom razgovorima i kritičkoj razmjeni mišljenja, pomogli napretku svoje sredine. Takva su se društva najčešće nazivala akademijama, prema nazivu škole koja je u 4. stoljeću prije Krista utemeljeno starogrčki filozof Platon i nazvao je Akademija jer je bivala uspomenu na junaka Akademai. To se riječi dotad koristila za imenovanje različitih pojnova pa i za nazivlje znanstvenopisničke ustanove u nekoj zemlji. Učenih društava bilo je u Hrvatskoj odavna, najranije od 16. stoljeća. Ove godine slavimo 150. obljetnicu naše najuglednije znanstvene i umjetničke ustanove – Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU). Službeno dakle upomena na 29. travnja 1861. kada je Hrvatski sabor jednoglasno prihvatio prijedlog đakovačkoga biskupa Josipa Jurja Strossmayera da se utemelji Akademija znanosti. Ispoga je jedna istanba odveć koju je dobio za datu da izradi statut Akademije i prihvatila se Pravila te poslala careu na potvrdu (funkciju). Događaji loga dana drže se blijepe na Akademiji dakle 29. travnja svog dan. Ali važnih je događaja i akcija bilo i znanje prije (zaključak Hrvatskoga sabora od 1836. pa omda još u nekoliko navrata, govoreći o potrebi utemeljenja znanstvene ustanove od nacionalnoga značaja). Međutim, to dan utemeljenja nije sve riješilo. Trebalo je proći pet godina da car Franjo Josip potvrdi Akademijin predložak i, to u obliku u kojemu su predložena, nego priklonaj izmjenjama. Učinio je to 4. ožujka 1866. Sabor je nakon toga izabrao prvih 16 članova i to je značilo da je Akademija i stvarno i pravno konstituirana. Biskup Strossmayer izabran je za pokrovitelja, a ugodni društva i povjesničar Franjo Rakić za predsjednika. (Današnji predsjednik HAZU, akademik Zvonko Kusić, sedamdesetim je Akademijin predsjednik.) Tako se počela djelovati najstarija akademija u našoj zemlji. U prvim godinama bilo je važno pokazati kao u Hrvatskoj ima znanstvenoga potencijala i to je 1864. uz pomoć Matice hrvatske, a posebno kraljevića Književnik, koji je izlazio do 1866. Učesnici su ga Franjo Rakić, Josip Jurić i Vukobrat Jugić. Znanstveni prilici najvažnije su u filozofiji i povijesti,

glazici i jezičnim znanostima. U toj godini objavljena je 1821 stranica općenito se drži da taj časopis maći praksi sa znanstvenim dilematizmom u Hrvatskoj. Iz njegova je prvotakao Had Jozefotemelje akademije znanosti i umjetnosti, koji je 1867. počeo izlaziti kao povremeni, a poslije pretvratno u zbornik u kojemu objavljuje svoje radove članovi svih triju tadašnjih razreda. Od 1863. počinje važiti razred objavljujajući svoju zasebnu seriju a s povećanjem broja razreda povećavao se i broj serija. Dosađ je izlazio više od 500 knjiga u više od 3.000 važnih priloga iz različitih znanosti. Splošno su i brojne druge obje: opte akademije znanosti i umjetnosti (od 1868. Slavonci (od 1869. i Stari pisci hrvatski (od 1869. i dr. No ne samo odnevažje stare edicije nego su zaživjela nova izdanja u skladu s potrebama vremena: spominjem

akademiji je izlazio više od 500 knjiga u više od 3.000 važnih priloga iz različitih znanosti. Splošno su i brojne druge obje: opte akademije znanosti i umjetnosti (od 1868. Slavonci (od 1869. i Stari pisci hrvatski (od 1869. i dr. No ne samo odnevažje stare edicije nego su zaživjela nova izdanja u skladu s potrebama vremena: spominjem

pravničari, a među njima i povjesničar Josip Strossmayer, koji je 1821 stranica općenito se drži da taj časopis maći praksi sa znanstvenim dilematizmom u Hrvatskoj. Iz njegova je prvotakao Had Jozefotemelje akademije znanosti i umjetnosti, koji je 1867. počeo izlaziti kao povremeni, a poslije pretvratno u zbornik u kojemu objavljuje svoje radove članovi svih triju tadašnjih razreda. Od 1863. počinje važiti razred objavljujajući svoju zasebnu seriju a s povećanjem broja razreda povećavao se i broj serija. Dosađ je izlazio više od 500 knjiga u više od 3.000 važnih priloga iz različitih znanosti. Splošno su i brojne druge obje: opte akademije znanosti i umjetnosti (od 1868. Slavonci (od 1869. i Stari pisci hrvatski (od 1869. i dr. No ne samo odnevažje stare edicije nego su zaživjela nova izdanja u skladu s potrebama vremena: spominjem

Samo redoviti članovi imaju pravo na titulu akademika. Smije ih biti najviše 160, a u ovom ih trenutku više od 130. Članova suradnika smije biti 100...

Samo redoviti članovi imaju pravo na titulu akademika. Smije ih biti najviše 160, a u ovom ih trenutku više od 130. Članova suradnika smije biti 100...

Samo redoviti članovi imaju pravo na titulu akademika. Smije ih biti najviše 160, a u ovom ih trenutku više od 130. Članova suradnika smije biti 100...

Samo redoviti članovi imaju pravo na titulu akademika. Smije ih biti najviše 160, a u ovom ih trenutku više od 130. Članova suradnika smije biti 100...

HAZU danas proslava u rodnom gradu akademijina utemeljitelja

U Osijeku svečana akademija u povodu 150. rođendana HAZU

Osnutak Akademije svesrdno je podupro đakovački biskup Strossmayer

Narcisa BOŠNJAK

Današnja svečana akademija posvećena je utemeljitelju HAZU biskupu Strossmayeru

Utemeljiti ustanovu koja će okupljati najuglednije i najučeneije ljude nekoga kraja ili neke zemlje, nastojali su ljudi na mnogim stranama svijeta i u dalekoj prošlosti.

Polazilo se od uvjerenja da je najmudrije glave dobro imati na okupu da bi svojim pojedinačnim djelima i svojim idejama, provjeravanim u međusobnim razgovorima i kritičkoj razmjeni misli, pomogli napretku svoje sredine.

Zapisaio je, između ostaloga, akademik Stjepan Damjanović u čestitki u povodu obilježavanja 150 godina utemeljenja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U suradnji sa Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku će se danas (petak, 6. svibnja s početkom u 12.30 sati u svečanoj auli Sveučilišta na Trgu Svetog Trojstva) održati svečana akademija posvećena utemeljitelju Akademije biskupu

Josipu Jurju Strossmayeru. Nakon akademika Zvonka Kusića, predsjednika HAZU, pozdravne će govore održati: akademikinja Vlasta Piližota, voditeljica Zavoda HAZU u Osijeku, Krešimir Bubalo, gradonačelnik Osijeka, Vladimir Šišljagić, župan osječko-baranjski, Gordana Kralik, rektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera te mons. Marin Srakčić, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit. Prigodni kratki glazbeni program izvest će Komorni zbor Umjetničke akademije u Osijeku.

Predavanje pod nazivom "Prošlost u sadašnjosti: Sveta Braća, Strossmayer i mi" održat će akademik Stjepan Damjanović.

"Posve je očekivano da ovdje u Osijeku, rodnom gradu Akademijina utemeljitelja biskupa Josipa Jurja Strossmayera, u prvom planu budu njegov život i djelovanje. Nikoga nije potrebno posebno uvjeravati da je dugi biskupov život bio ispunjen iznimnim djelima pa ni nekoliko znanstvenih skupova ne bi bilo dosta da se sve to prikaže i ocijeni", piše akademik Damjanović, koji je za ovu svečanu prigodu odabrao temu koja govori o samo jednom osječku biskupova djelovanja. Želi podsjetiti da govorimo "o velikom graditelju nacionalnih institucija pa bi njegovo djelo moglo biti valjanom povodom za razgovor o proble-

mima s kojima se te institucije danas bore. Govorimo o čovjeku kome svi priznaju da je za hrvatsku kulturu i za kulture drugih naroda učinio neprispodobivo mnogo, a u naše vrijeme ozbiljni autori, domaći i strani, govore o posustajanju kulture: Milan Kundera u svom eseju Tragedija Srednje Europe jako žali što Europa više ne zamjećuje svoje jedinstvo kao jedinstvo kulture i pita se pred čim to kultura uzmiče - pred tehničkim napravama, pred tržištem, masovnim medijima ili pred politikom?", pita se akademik Stjepan Damjanović (Strizivajna, 1946).

U povodu jubileja nekoliko je riječi zapisao i akademik Andrija Mutnjaković (Osijek, 1929): "Osnutak Akademije svesrdno je podupro đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer poslanicom Hrvatskom Saboru od 29. travnja 1861., a njen smisao zasnosno je usmjerio: Akademija znanosti ima biti umovima, koji se poput orla na krilima uzvišenog duha svoja nebu pod oblake dižu, najplemenitiji cilj radnje duševne. Ovaj panegirik uskoro je Strossmayer novočano potkrijepio: 25. ožujka 1875. daruje 40.000 forinti kao inicijalni kapital za podizanje zgrade Akademije, a koja uključuje i galeriju za smještaj njegove donacije od oko 300 slika." ■

“Milan Kundera u svom eseju Tragedija Srednje Europe jako žali što Europa više ne zamjećuje svoje jedinstvo kao jedinstvo kulture i pita se pred čim to kultura uzmiče - pred tehničkim napravama, pred tržištem, masovnim medijima ili pred politikom?”

HAZU u Osijeku održana svečana akademija u povodu 150 godina utemeljenja

RUDAN: Akademija nije rezultat slučajnosti ili improvizacije

Narcisa BOŠNIAK

Među mnogim akademikima koji su potekli iz Osijeka ističu se nobelovci Ružička i Prelog

Bilo je uvjeren i često isticao da Slaveni ni na koji način nisu utjecali na veliki crkveni rasplod 15. stoljeća toga raskola najteže su pogodile upravo njih. U djelu Svete Brace vidio je načelno ispravno gledište o jedinstvu Crkve i uočio njemu vrlo prihvatljivu misao da se čovjek Bogu i čovjek čovjeku najpristojnije obraća na vlastitom jeziku.

Riječi su to akademika Stjepana Damjanovića, koje su se jučer (u petak, 6. svibnja) mogle čuti u svečanoj sali Sveučilišta J. J. Strossmayera, na jednoj u nizu svečanih akademija koje će se u povodu 150 godina utemeljenja HAZU održati u Osijeku.

Prigodno, prva je bila posvećena utemeljitelju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, biskupa Strossmayeru. Nakon držane himne u izvedenju Komornog zbora UA-OS-a, minutom šutnje odana je počast svim žrtvama Domovinskog rata, koji su život dali za obranu domovine. Ugledne goste, od predsjednika RH Ive Josipovića, šefa Delegacije EU u Hrvatskoj, veleposlanika Paula Vandorena, akademika Pavla Rudana, glavnog tajnika HAZU-a, ali i bivše osječke školarce, danas akademike - Anica Nator, Stjepana Babića, Andriju Mutnjakovića... potom predstavnike HV-a, goste iz Mostara i mnoge druge, na početku je pozdravio prof. emeritus Antun Tuček, upravitelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku. Naglasio je kako osječko sveučilište već 21. godinu ponosno nosi Strossmayerovo ime, ali i da su utemeljitelj, brojni počasni re-

Stjepan Damjanović akademik

Strossmayer je vjerovao da staroslavenski jezik može biti most između pravoslavnih i katoličkih Slavena

doviti i dopisni članovi HAZU-a rođeni, školovani, ili su djelovali u Osječko-baranjskoj županiji od 1861. do 2011. Među njima svakako se ističu dva nobelovca - Lavoslav Leopold Ružička i Vladimir Prelog. Pavao Rudan osječku je sve-

čanu akademiju nazvao jednim od najvećih crkvenih događaja ove godine, ne kritički ponos što je dobio prigodu reći nešto o jubileju HAZU-a u rodnom gradu Strossmayera. "Pogreška bi bila pomisliti da je HAZU rezultat slučajnosti ili improvizacije", naglasio je akad. Rudan u svom obraćanju, dotaknuvši se važnosti jezika u očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta svakog naroda, što je znao i Strossmayer. Prije nekoliko dana 29. travnja, bilo je točno 151 godina od odluke o utemeljenju Akademije, na koji se čekalo punih pet godina da stigne iz Beča. "Jadan je narok koji ne uvažava svoje institucije", naglasio je Rudan, ponosan na Akademijine zavod diljem Hrvatske. Riječi dobrodošlice izrazila j

Nizom svečanih akademija HAZU će u Osijeku obilježiti 150. rođendan

i akademkinja Vlasta Pilžanin, nakon kojega je naznačio pozdravio i župan Vladimir Šušljagić. Osječko-baranjska županija, rekao je župan, nastoji biti dostojan baštine ostavštine biskupa Strossmayera. Posljednja prije predavanja akademika Damjanovića, uglednom se skupu obratio rektorica Gordana Kratik, ponosna na 92 osječka studija i više od 20 tisuća studenata, a trenutno najvažiji projekt Sveučilišta izgradnja je i obnova sveučilišnog kampusa.

AKADEMIJA POSVEĆENA CESARIĆU

U suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (18. svibnja), održat će se svečana akademija posvećena akademiku Dobrišu Cesariću. Predavat će prof. dr. sc. Goran Rem.

ječki gradonačelnik Kresimir Bubašić, nakon kojega je naznačio pozdravio i župan Vladimir Šušljagić. Osječko-baranjska županija, rekao je župan, nastoji biti dostojan baštine ostavštine biskupa Strossmayera. Posljednja prije predavanja akademika Damjanovića, uglednom se skupu obratio rektorica Gordana Kratik, ponosna na 92 osječka studija i više od 20 tisuća studenata, a trenutno najvažiji projekt Sveučilišta izgradnja je i obnova sveučilišnog kampusa. "Biskup je znao da su se čirilometodsko djelo i izvorni čirilometodski duh, kad govorimo o katoličkim Slavenima, najbolje sačuvali u hrvatskoglagoljskoj tradiciji: hrvatski glagoljaši kroz svoju su tisućljetnu povijest čuvali staroslavenski jezik i pazili da ne padnu u izolaciju - preveli su gotovo sva najvažnija i najpopularnija djela zapadnoeuropskih književnosti. Smatrao je da hrvatski katolički, hrvatska kultura, hrvatski narod u cjelini imaju posebnu ulogu u sjedinjavanju Slavena, vjerovao je da staroslavenski jezik može biti most između pravoslavnih i katoličkih Slavena. Razumije se, on je takav most prizelio i zbog toga nije bio simpatičan onima koji su u tom mostu vidjeli ozbiljnu opasnost da ih oni drugi progutaju. A takvih je bilo mnogo - s obje strane zamisljenoga mosta", istaknuo je, između ostaloga, akad. Damjanović u svom predavanju "Prošlost u sadašnjosti: Sveta Braća, Strossmayer i mi". ■

“Biskup je znao da su se čirilometodsko djelo i izvorni čirilometodski duh, kad govorimo o katoličkim Slavenima, najbolje sačuvali u hrvatskoglagoljskoj tradiciji: hrvatski glagoljaši kroz svoju su tisućljetnu povijest čuvali staroslavenski jezik i pazili da ne padnu u izolaciju - preveli su gotovo sva najvažnija i najpopularnija djela zapadnoeuropskih književnosti”

Akademija u povodu 150 godina utemeljenja HAZU

Goran Rem: Kroz djetinjstvo Dobriše Cesarića teče Drava

Narcisa BOŠNJAK

Nakon što je dakle desetljećima bio tek socijalni pjesnik, pa opet sentimentalni pjesnik za gimnazijska smijuckanja, napokon pomalo nečitani pjesnik, esejistica, znanstvena i kritička se misao Cesarićem zaokupljala u dva velika saziva, naime u Osijeku i Požezi krajem sedamdesetih, pa dvaput u Požezi početkom trećeg milenija.

Dio je to predavanja koje je na jučerašnjoj svečanoj akademiji na Filozofskom fakultetu u povodu 150 godina utemeljenja HAZU, a posvećenoj osobi i djelu akademika Dobriše Cesarića održao prof. dr. sc. Goran Rem.

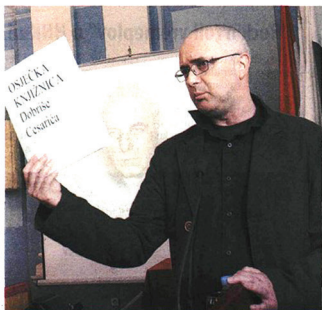
“Osječki ogranak Matice hrvatske postavio mu je 2002.

spomen-ploču u osječkoj Strossmayerovoj. Predsjednik je i osnivač Slavonsko-baranjsko-srijemskog ogranka DHK, prvi svečani govornik i na postavljanju ploče na Novoj Vesi 50 u Zagrebu, napokon Dani Dobriše Cesarića, pokrenuti početkom milenija rukom Llane Derkač i već spomenutog ogranka, posljednjih desetak godina njeguju dijalog moderne lirike i stručnoistraživačkih okruglih stolova”, dodaje Goran Rem.

Predavanje u prepunoj svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta zaključio je riječima: “Svakako, o njemu je složena manja, a i premala, knjižnica recepcije, gdje se izdajiva uzorita monografija Vinka Brešića iz 1984., sam je prevodeći moderno pjesništvo kriv za prelijevanja knjižnice riječi iz europskih jezika u hrvatski, a

svoju je omanju i usputno slagano, u usputnim kasnijim do-lascima u djetinjstveni grad, osječku knjižnica predao Muzzeju Slavonije, gdje je njoj, nemarnim vremenima usprkos, srećom, posvećena zlatna skrb muzealske više knjižnične savjetnice Marine Vinaj. Kada mi je bilo skoro tri godine doselili smo se iz Požege u Osijek, i još u svojim recepcijama i stanjima iz kojih je počeo pisati izgovara i rečenica koju je Glas Slavonije nužno prije desetak godina stavio u jedan opsežan duplerični članak: ... kroz moje djetinjstvo teče Drava”.

U programu je sudjelovao Akademski zbor Učiteljskog fakulteta u Osijeku izvedici državnu himnu “Lijepa naša domovino”. Prigodnim se riječima naznačima obratila i dekanica Filozofskog fakulteta Ana Pintarić, ponosna što i ova ustanova slavi svojih prvih 50 godina. Antun Tuak, upravitelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Osijeku, nakon minute šutnje za sve poginule branitelje iz Domovinskog rata, zahvalio je FF-u na domaćinstvu, pozdravio sve visoke uzvanike, predstavnike grada i županije i brojne studente. U svom kratkom obraćanju prisjetio se svih bivših članova HAZU koji su rođenjem, djelovanjem ili životom vezani uz Osječko-baranjsku županiju, od trojice predsjednika - Tade Smičiklase, Gavre Manojlovića i Tome Matica, preko dva nobelovca (Preloga i Ružičke), do svih sadašnjih redovitih, dopisnih ili članova suradnika, na koje Osijek mora biti donosan. ■

Goran Rem: O njemu je složena manja, a i premala, knjižnica recepcije

150 GODINA HAZU

Svečana akademija o Cesariću

● **OSIJEK** - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku i Filozofski fakultet u Osijeku organiziraju danas (u srijedu, 18. svibnja, u 12 sati) svečanu akademiju posvećenu osobi i djelu akademika Dobriše Cesarića, u svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta. Predavanje “Osječka knjižnica Dobriše Cesarića i knjižnica čitanja Cesarića” održat će Goran Rem.(N.Bo.)

Cesarić je pjesnik grada, ali ne njegovih bučnih velegradskih manifestacija, nego komorne lirike ugodaja “nevidljive granice” svijeta i tame.

zoom

HAZU O AKADEMIKU BAYERU

Otac kaznenog prava pisao i o progonu vještica

OSIJEK - Da je akademik Vladimir Bayer autor brojnih djela iz kaznenog prava, znaju brojni pravnici i studenti prava, ali da je napisao knjigu "Ugovor s davlom", u kojoj piše o procesima protiv čarobnjaka i vještica u Europi, ali i u Hrvatskoj, manje je poznato. O tome, ali i o cjelokupnom radu i djelu jednog od najistaknutijih profesora kaznenog prava u Hrvatskoj govorio je prof. dr. sc. Vladimir Ljubanović na svečanoj akademiji priređenoj na Pravnom fakultetu u čast Vladimira Bayera. Skup su organizirali HAZU - Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku i Pravni fakultet, a okupio je brojne uglednike, među kojima i Jacquesa Paula Kleina, novog počasnog doktora osječkog sveučilišta. O Akademiji jučer i danas govorio je njezin predsjednik, Zvonko Kusić. Potpredsjednik HAZU Jakša Barbić istaknuo je da je Bayer bio mudar, duhovit i istinoljubiv čovjek, koji je uz savršeno poznavanje kaznenog prava imao veliku strast prema pravnoj povijesti. Da će takvih zanimljivih predavanja u ovoj, obljetničkoj, 150. godini Akademije biti još, obećala je voditeljica osječkog zavoda HAZU, akademikinja Vlasta Piližota. (V.L.)

Skup HAZU-a posvećen Bayeru

OSIJEK - Kao dio velike svečanosti u povodu 150. rođendana, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku i Pravni fakultet u Osijeku, organiziraju danas (1. lipnja), u 12 sati, svečanu akademiju posvećenu akademiku Vladimiru Bayeru. Program se održava u Velikoj dvorani broj 1 Pravnog fakulteta u Osijeku. Uz nastup HPD "Lipa", riječi akademika Zvonka Kusića, predsjednika HAZU-a, Igora Bojanića, dekana Pravnog fakulteta i aka-

demkinje Vlaste Piližote, voditeljice Zavoda HAZU-a u Osijeku, predavanje o životu i radu akademika Bayera održat će Davor Krpac i Vladimir Ljubanović. (N.Bo.)

Svečana akademija

Svečana akademija posvećena akademiku Boži Udovičiću, koju organiziraju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku te Elektrotehnički fakultet u Osijeku, održat će se danas u 11 sati u Velikoj dvorani ETF-a broj 2-31. Pozdravni će govor održati dekan ETF-a Radoslav Galić i akademkinja Vlasta Piližota, a predavanja će održati Radoslav Galić, Marijan Kalea i Davor Pavuna.
(M.Ra.)

HAZU U OSIJEKU

Akademija u čast Tomi Matiću

● **OSIJEK** - HAZU - Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku i Filozofski fakultet u Osijeku organiziraju danas (u četvrtak, 10. studenoga, u 11 sati, u svečanoj auli Sveučilišta J. J. Strossmayera u Tvrdi) svečanu akademiju posvećenu akad. Tomi Matiću. Nakon pozdravnih govora Antuna Tucaka, Ane Pintarić, Vlaste Piližote i Zvonka Kusića, predsjednika HAZU, predavanje o Matiću održat će Ružica Psihista. (N.Bo.)

Spomen-ploča posvećena članovima HAZU - učenicima i nastavnicima gimnazija u Osijeku bit će otkrivena u III. gimnaziji, u 12.30 sati.

MEDICINSKI FAKULTET

Iz Florschützova okvira

● U povodu 150. obljetnice HAZU-a na Medicinskom fakultetu jučer je predstavljena knjiga Iz Florschützova okvira, čiji su autori prof.dr.sc. Stella Fatović-Ferenčić i akademik Marko Pečina. Uz autoricu Fatović-Ferenčić, na promociji su govorili recenzent Antun Tućak, profesor emeritus, dr. Tonči Mišević, zamjenik ravnatelja Kliničkog bolničkog centra Osijek, i Aleksandar Včev, dekan Medicinskog fakulteta. (V.L.)

U glazbenom dijelu programa nastupili su učenici Glazbene škole Franje Kuhača: Marija Bašić, Zvonimir Krpan i Tatjana Škorić.

“ S područja županije 30 je redovitih, dva počasna, tri dopisna člana i tri člana suradnika HAZU-a”.

150 godina HAZU-a svečanost posvećena akademiku Tomi Matiću

Otkrivena spomen-ploča svim osječkim akademikima

Spomen-ploču, rad akademika Andrije Mutnjakovića, otkrili su učenic 3. gimnazije

Ružica Pšihista

U Osijeku je za rođendan HAZU-a organizirano niz svećanih akademija

Vesna LATINOVIC

S područja Županije 30 je redovitih, dva počasna, tri dopisna i tri člana suradnika

Otkrivanjem spomen-ploče svim osječkim akademikima u Trećoj gimnaziji (prirodoslovno-matematički) završila je još jedna svečanost kojom Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (HAZU) ove godine obilježava 150 godina od utemeljenja.

U povodu toga Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku organizirao je niz svećanih akademija i programa posvećenih akademikima koji su rođeni, školovani ili djelovali u Osječko-baranjskoj županiji. Jučer naša svećana akademija organizirana u auli Sveučilišta J. J. Strossmayera bila je povećana književniku, povjesničaru, filologu i ravnatelju gimnazija u Osijeku akademikom Tomi Matiću. Prije nego što je predstavljen život i rad toga akademika, brojnim uglednicima i gostima obratili su se prof.dr.sc. Ana Pintarić,

dekanica Filozofskog fakulteta, naglašavajući kako je ta svečanost prinos 50. obljetnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, dok je akademikinja Vlasta Pilžota, voditeljica Zavoda HAZU-a u Osijeku istaknula kako svakom prigodnim programima HAZU predstavlja uglednike koji su živjeli i radili u Osijeku i kojima se trebamo ponositi.

U ime HAZU-a uzvanike je pozdravio akademik Pavle Rudan, dok je prof.dr.sc. Antun Tućak, upravitelj Zavoda HAZU-a u Osijeku, podijelio na redovite, dopisne i članove suradnike HAZU-a koji su rođeni, školovani se ili djelovali na području Osječko-baranjske županije od 1861. do 2011.

“S područja županije 30 je redovitih, dva počasna, tri dopisna člana i tri člana suradnika HAZU-a”, rekao je dr. Tućak.

U predanju pod nazivom “Matićev prinos književnoj i kulturnoj povijesti Slavonije”,

dr.sc. Ružica Pšihista, profesorica Filozofskog fakulteta u Osijeku, istaknula je da Tomo Matić (1874.-1968.), znameniti hrvatski filolog i književni povjesničar, prvi birani predsjednik Akademije pod hrvatskim imenom HAZU, u svojoj biografiji ima i osječko razdoblje.

“U Osijeku je Matić, najprije kao ravnatelj Klasične gimnazije (1919.-1921.), a potom Trgovačke akademije (1921.-1932.), proveo trinaest godina. Razlog je to da se u okviru 150. obljetnice HAZU-a upravo u Osijeku održa svećana akademija u čast akademiku Tomi Matiću i progovori o njegovu prinosu hrvatskoj filologiji, napose o njegovu prinosu proučavanju književne i kulturne povijesti Slavonije”, rekla je dr. Pšihista. U glazbenom dijelu programa nastupili su članovi Komornog zbora Umjetničke akademije u Osijeku sa solistima Filipom Hožjakom i Borisom Šiljem. ■

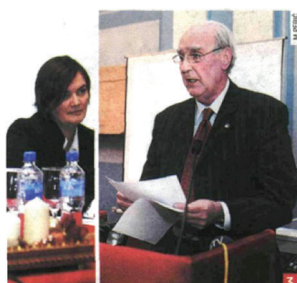
GIMNAZIJA NOBELOVACA

Dva počasna člana HAZU-a, nobelovci Lavoslav Leopold Ružička i Vladimir Prelog, pohadala su osječku gimnaziju, što je jedinstven slučaj u svijetu. Istačena je to prof. Srećana Barabaš Serić, ravnateljica 3. gimnazije uoči otvaranja spomen-ploče akademikima u toj školi. Spomen-ploču, rad akademika Andrije Mutnjakovića, otkrili su učenic 3. gimnazije Mario Vrdoljak i Tea Batrožić. U programu su sudjelovali i učenic Glazbene škole Franje Kuhača - Marija Bašić, Zvonimir Krpan i Tajana Škorić. Pod vodstvom prof. Tomislava Hühna, a potom im je akademik Mutnjaković uručio publikaciju koju su potpisali akademici.

“ U Osijeku je Matić, najprije kao ravnatelj Klasične gimnazije (1919. - 1921.), a potom Trgovačke akademije (1921. - 1932.), proveo trinaest godine. Razlog je to da se u okviru 150. obljetnice HAZU-a upravo u Osijeku održa svećana akademija u čast akademiku Tomi Matiću i progovori o njegovu prinosu hrvatskoj filologiji, napose o njegovu prinosu proučavanju književne i kulturne povijesti Slavonije”.

150 godina HAZU svečana akademija posvećena uglednom jezikoslovcu

HAM: Akademika Stjepana Babića teško je nadmašiti

Narciso BOŠNJAK

Na inicijativu Sande Ham, svečana je akademija održana na 86. rođendan akademika Babića

Djelatnost se Stjepana Babića kreće od jezikoslovlja preko jezikoslovne i političke satire, do pjesništva i duhovne proze, a uz 86. rođendan koji danas proslavlja, riječ je i o 71 godini od prvoga pojavljivanja u javnosti, od prvobitnih mladenačkih radova, odnosno 59. obljetnici prvih filoloških radova.

Tim je riječima prof.dr.sc. Sanda Ham počela svoje predavanje pod nazivom "Život i djelo akademika Stjepana Babića", održano jučer, na dan njegova rođendana, u svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta. Povod svečanog akademiji povećeni osobi i djelu akademika Babića je 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (1861.-2011.). Osječki Zavod za znanstveni i umjetnički rad tomu je po-

svetio niz svećanih akademija. Ime Stjepana Babića u tom je nizu bilo nezaobilazno. "Stjepan Babić rođen je u Oriovcu 29. studenoga 1925. Djetinjstvo je proveo u rodnom mjestu, gdje je završio i osnovnu školu. Gimnaziju je pohađao u Slavonskom Brodu, Osijeku i Zagrebu. U Zagrebu je i maturirao 1947. Uz Osijek S. Babića veže i kratko, ali važno razdoblje, prema njegovim riječima - presudno i prijelomno. U travnju 1942. poslije završenog prvoga razreda brodske gimnazije, S. Babić upisuje se u salezijansko sjemenište u Donjem Miholju, a salezijanski zavod za zakašnjenja zvanja - za one mladiće koji su završili najmanje četiri razreda osnovne škole, a žele biti svećenici". Čulo se, između ostaloga, u saletom i zanimljivom predavanju prof. Sande Ham, koja je upravo pod mentor-

stvom profesora Babića magistrirala i doktorirala. "Stjepan je Babić u hrvatsku povijest utisnuo trag žestokoga normativca i još uže - pravopisaca. Naravno, norme nema bez prethodnoga opisa i znanstvenoga promišljanja jezika pa normativnost ne isključuje

Sanda Ham
jezikoslovka

Stjepan je Babić u hrvatsku povijest utisnuo trag žestokoga normativca i još uže - pravopisaca

znanstvenost, nego pred normativca postavlja još i krupan zahtjev - praktičnoga pojednostavljenja i prilagodbe znanstvenih zaključaka širokom krugu korisnika. Danas u hrvatskom jezikoslovlju nitko nije u tome spretniji i uspješniji od Stjepana Babića. Ipak, čim se da pravopisna, praktičarska slava ne može nadmašiti znanstvenu kada je Hrvatski pravopis u pitanju, moguće je usporovati jer postoji nekoliko pravopisa, bez obzira na to koji su, kakvi i kada su postali. Međutim, kada je o tvorbi

riječ - nije moguće usporovati jer ne postoji više tvorbi i mora se započeti od Babićeva naslijeđa jer drugoga nema. A to je teško i nadmašiti", deset je završnih redaka predavanja prof.dr.sc. Sande Ham. Predavanju je prethodilo prigodni glazbeni program u svodenu Akademskog zbora Učiteljskog fakulteta u Osijeku, podravna riječ prof.dr.sc. Antuna Tucaka, prof.emeritusa, upravitelja Zavoda u Osijeku, riječi dobrodošlice Marije Omazić, u ime Filozofskog fakulteta u Osijeku, te kratko obraćanje akademkinje Vlaste Pilžote, voditeljice Zavoda u Osijeku. ■

1. Svečana je akademija održana u svečanom dvoranu Filozofskog fakulteta, uz izvrstan odziv ponajprije studenata
2. Akademkinja Vlasta Pilžota, voditeljica Zavoda HAZU u Osijeku, i izv.prof.dr.sc. Marija Omazić u Filozofskog fakulteta u Osijeku
3. Pozdravnim riječima nazobrima se obratio upravitelj Zavoda HAZU u Osijeku, Antun Tucak, prof.emeritus
4. Predavanje o akademiku Babiću održala je ugledna jezikoslovka Sanda Ham

SVEČANA AKADEMIJA U OSIJEKU

Život i djelo akademika S. Babića

● **OSJUEK** - HAZU - Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku i Filozofski fakultet u Osijeku organiziraju danas (u utorak, 29. studenoga, u 11 sati, na Filozofskom fakultetu) svečanu akademiju posvećenu osobi i djelu akademika Stjepana Babića. Skupu će se obratiti Antun Tucak (upravitelj Zavoda HAZU u Osijeku), Ana Pintarić (dekanica Filozofskog fakulteta) i akademkinja Vlasta Pilžota (voditeljica Zavoda).

Uz nastup Akademskog zbora Učiteljskog fakulteta u Osijeku, predavanje o životu i djelu akademika Babića održat će Sanda Ham.(N.B.o.)

...e 86. rođendan, ali i 71 godinu od prvoga pojavljivanja u javnosti...

DANA

osim Babićeva

Divovska bibliografija

Mnoštvo antologijskih djela u 59 godina karijere

Dobitnikom je brojnih priznanja, odličja i nagrada, a djelo Stjepana Babića obasijalo više od 1.000 znanstvenih i stručnih radova, osamdesetak različitih manjih ovrata i članaka, 57 književnih sastava, 32 razgovora za novine; 18 jezikoslovnih knjiga objavljenih u 47 izdanja i više od 1.000.000 primjeraka. Kronološki poređane, prema godini prvoga izdanja, njegove su knjige: Jezik - školski leksikon (1963.); Gramatika hrvatskoga jezika - Priručnik za osnovno jezično obrazovanje u suautorstvu sa Stjepkom Težakom (1966.); Hrvatski pravopis u suautorstvu s Milanom Mogušem i Božidarom Finkom (1971.); Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku (1986.); Hrvatski jezik u političkom vrtlogu (1990.); Hrvatski jezikoslovna članska (1998.); Povijesni pregled glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika - poglavlja Zamjenice, Brojevi, Glagoli, Nepravilnije riječi (1991.); Tisućljetni jezik naš hrvatski (1991.); Hrvatski jučer i danas (1995.); Sročnost u hrvatskome književnome jeziku (1998.); Hrvatska jezikoslovna pretnja (2001.); Prijedlog za ukidanje hrvatskoga jezika (2003.); Hrvatski pravopis u suautorstvu s Milanom Mogušem i Sandrom Ham (2005.); Temelji hrvatskomu pravopisu (2005.); Glasovi i oblici hrvatskoga književnoga jezika - poglavlje Morfološka u suautorstvu sa Stjepkom Težakom (2007.); Hrvatski jezik slavonkih pisaca (2009.); Hrvatski pravopis u suautorstvu s Milanom Mogušem (2010.).

vatišćici, ali i slavisti. Što se književnosti tiče, onaj u Babićeva stvaralaštvu ima sporedno mjesto, jezikoslovlje je ono kojemu je Stjepan Babić posvećen, u kojemu je ostavio neizbrisivoga traga.

Nitko kao Babić

Stjepan je Babić u hrvatsku povijest utisnuo trag jezikoslovnoga normativca i još uže - pravopisca. Naravno, norme nema bez prethodnoga opisa i znanstvenoga promišljanja jezika pa normativnost ne isključuje znanstvenost, nego pred normativca postavlja još i krupan zahtjev

praktičnoga pojednostavljanja i prilagodbe znanstvenih zaključaka širokom krugu korisnika. Danas u hrvatskom jezikoslovlju nitko nije u tom spretniji i opješniji od Stjepana Babića. Ipak, čini se da pravopisna, praktičnaka slava ne može nadmašiti znanstvenu - kada je Hrvatski pravopis u pitanju, moguće je uspoređivati jer postoji nekoliko pravopisa, bez obzira koji su, kakvi i kada su postali. Međutim, kada se govori o tvorbi riječi - nije moguće uspoređivati jer ne postoji više tvorbi i mora se započeti od Babićeva nasljedja jer drugoga nema. A to je teško nadmašiti. ■

VLADAN MATIĆEVIĆ: Stjepan Babić, na dodjeli Nagrade za najbolju novu hrvatsku riječ, u Pakracu, 16.02.2009...

Djelatnost u jeziku

Pokretač natječaja za novu najbolju hrvatsku riječ

Ako je S. Babić ostavio duboki trag koji se i danas vidi u našoj normativnoj literaturi, onda nije teško zamisliti dubinu traga koju je za sobom u hrvatskom jeziku i kulturi ostavila Babićeva ukupna djelatnost u časopisu Jezik, a poglavito uređivačka politika kojom je časopis Jezik čvrsto usmjeravao više od tri desetljeća - Stjepan Babić jedan je od najdugovječnijih časopisnih urednika u nas, polovinu je svojega stručnoga života posvetio časopisu Jezik koji je pod njegovim uređivačkim izrastao u naš najugledniji i najčitaniji jezikoslovni časopis. Na toj je dužnosti bio pune 34 godine, do 2005. Valja spomenuti da je S. Babić pokretač jezičnoga natječaja za najbolju novu hrvatsku riječ koji časopis Jezik već godinama uspješno provodi.

Akademija o Strossmayeru

OSIJEK - "Strossmayerov program obnove čirilometodske baštine" naslov je predavanja prof. dr. sc. Milice Lukić, koji je na programu današnje svečane akademije posvećene utemeljitelju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, biskupu J. J. Strossmayeru. Uz nastup Akademskog zbora Učiteljskog fakulteta u Osijeku, u Arheološkom će muzeju, u 12 sati, pozdravne govore održati Antun Tucak, upravitelj Zavoda HAZU u Osijeku, Ana Pintarić, dekanica Filozofskog fakulteta, Vlasta Piližota, ravnateljica Zavoda HAZU u Osijeku, te akademik Stjepan Damjanović. I ova je akademija dio bogatog programa obilježavanja 150. rođendana HAZU.(N.Bo.)

Svečana akademija posvećena biskupu: Strossmayer - Osječanin europskoga ugleda

OSIJEK - "Strossmayerov projekt obnove čirilometodske baštine" naziv je predavanja izv. prof. dr. sc. Milice Lukić s Filozofskog fakulteta Osijek, održanog jučer u multimedijalnoj dvorani Arheološkoga muzeja u Osijeku. Josip Juraj Strossmayer (Osijek, 4. veljače 1815. - Đakovo, 8. svibnja 1905.), Osječanin europskoga ugleda, dakovački i srijemski biskup, političar i mecena rođenjem je Osječanin, a školovao se u Đakovu, Pešti i na bečkom Augustineumu. "Postigao je doktore iz filozofije i teologije... Kratko je radio kao profesor u Đakovu, a već 1847. biva imenovan dvorskim kapelanom na Bečkom dvoru i direktorom u Augustineumu. Na prijedlog bana Josipa Jelačića imenovan je bosansko-dakovačkim i srijemskim biskupom 18. studenoga 1849., a biskupsko posvećenje primio je 8. rujna 1850. te tako u skladu

s duhom svoga vremena postao 'prvim narodnim biskupom', istaknula je prof. Lukić u svom predavanju, kojemu su prethodile pozdravne riječi prof. dr. sc. Antuna Tucaka, prof. emeritusa, upravitelja Zavoda HAZU u Osijeku, Marija Omazić u ime dekanice Filozofskog fakulteta, akademkinje Vlaste Piližote, voditeljice Zavoda, te akademika Stjepana Damjanovića. Dio je to velike proslave 150 godina HAZU. Na jučerašnjoj je proslavi sudjelovao i Akademski zbor Učiteljskog fakulteta u Osijeku.

"Njegovo biskupovanje obilježuju veliki projekti koji će utrti put razvoju hrvatske znanosti i kulture (JAZU, Sveučilište u Zagrebu, Galerija u Zagrebu itd.). Poznat po svom mecenatstvu, pomagao je mnogim ustanovama i pojedincima. Aktivan je sudionik i u političkom životu zemlje; neko je vrijeme prvak Narodne stranke, a 1860. sudjeluje u pojačanom Državnom vijeću. Crkvena ga povijest pamti po njegovim govorima, posebice onom na Prvom vatikanskom koncilu 1869. kada se suprotstavio tezi o papinoj nepogrešivosti. Umro je u Đakovu u 91. godini života, 8. lipnja 1905.", kaže prof. Lukić.

Danas je u znanosti neosporno kako je upravo biskup Strossmayer pokretač obnove čirilometodske baštine na hrvatskom nacionalnom prostoru. Njegovo biskupovanje obilježuju velike čirilometodske objeltnice koje postaju dodatan poticaj njegovu zalaganju za obnovu čirilometodske baštine u XIX. stoljeću: tisućnica moravske misije 1863., tisućnica smrti sv. Cirila 1869., tisućnica enciklike pape Ivana VIII. Industriae tuae 1880. te tisućnica smrti sv. Me-toda 1885... - kaže prof. Lukić.

N.Bošnjak ■

“Hrvatska, nažalost, još uvijek nema dovoljnu poljoprivrednu proizvodnju i zbog toga smo visoko uvozna zemlja pa trenutčno oko 50 posto poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uvozimo”.

AKADEMIK FRANJO TOMIĆ: Do hrvatskog ulaska u EU treba ubrzati rješavanje problema u poljoprivredi

Hrvatska može proizvesti hrane za osam do deset milijuna stanovnika

Zdenka RUPČIĆ

Akademik Tomić drži da nam je potrebno okrupnjavanje posjeda i to komasacijom

OSIJEK - Hrvatski poljoprivredni sektor još uvijek nije riješio niz problema te ih sada u ovom prepristupnom vremenu prije ulaska Hrvatske u Europu uniju treba ubrzano rješavati, smatra to akademik Franjo Tomić koji je dio svojih teza iznio i nedavno na osječkom Poljoprivrednom fakultetu, koji je bio domaćin znanstveno-stručnog skupa "Okolišno prihvatljiva proizvodnja kvalitetne i sigurne hrane". Tomić je naveo da je izuzetno važno da nove članice

imaju uređenu poljoprivredu kako bi se lakše prilagodile tržištu EU-a, u kojoj je taj segment jedna od najznačajnijih sastavnica gospodarstva.
- Hrvatska, nažalost, još uvijek nema dovoljnu poljoprivrednu proizvodnju i zbog toga smo visoko uvozna zemlja pa trenutčno oko 50 posto poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uvozimo. Stoga nam posljednjih godina vanjskotrgovinski deficit hrane iznosi 800 milijuna do milijardu dolara. Istodobno, Hrvatska ima pogodne prirodne uvjete i ulaže velika financijska sredstva u poljoprivredu. Državne potpore godišnje iznose 2,5 - 4 milijarde kuna, a uz to, ulažu još i lokalne samouprave. Ovakvo nepovoljno stanje mora se mijenjati - kaže akademik Tomić te dodaje da je potrebno ubrzano raditi na stjecanju uvjeta za ostvarivanje djelektivne poljoprivrede, a ulaganje treba usmjeriti u veću proizvodnju poljoprivrednih proizvoda, po cijena

manjom nižim od svjetskih. Za ostvarivanje tog cilja, navodi Tomić, potrebno je istodobno izvoditi više mjera, a jedna od njih je okrupnjavanje gospodarstva i proizvodnih parcela.
- Trenutačno više od 70 posto domaćinstava ima manje od tri hektara zemlje, i to s usitnjenim parcelama. Imamo, dakle, malo vitalnih i tržišno usmjerenih gospodarstava koja se mogu ravnopravno nositi s uvoznom konkurencijom. Nešto bolje stanje je s oko 1.300 poslovnih subjekata, koji imaju prosječno 160 ha i podmiču tržište s otprilike 65 posto hrane. U svrhu okrupnjavanja potrebno je provesti komasaciju i dobiti više od 50 posto gospodarstava, koje će imati 15 i više hektara. Tako ćemo se približiti gospodarstvima EU-a gdje prosječno gospodarstvo iznosi 18,4 ha. Za povećanje obradnih površina potrebno je na sadašnjih gotovo 950.000 ha

rekonstruirati ranije izvedene sustave odvodnje, na čemu rade Hrvatske vode, tako ćemo moći obradivati oko 2,15 milijuna hektara, umjesto sadašnjih 1,1 milijun ha i moći ćemo proizvesti hrane za 8 do 10 milijuna stanovnika - kaže Tomić.
Navodnjavanje je, dalje navodi Tomić, mjera kojom će se ostvariti veća i kvalitetnija proizvodnja raznolikih proizvoda.
Potpore u poljoprivredi su i dalje niže, drži akademik Tomić te napominje da je za ostvarivanje boljih rezultata potrebno usvojiti regionalizaciju poljoprivredne proizvodnje poticati ekološku proizvodnju te proizvodnju autohtonih (tradicijskih) proizvoda. ■

Imamo malo tržišno usmjerenih gospodarstava koja se mogu nositi s uvoznom konkurencijom - Franjo Tomić

TREBA ISKORIJEKITI SIVO TRŽIŠTE

- Isto tako, nužno je za napredak u poljoprivredi iskorijeniti ilegalno, sivo tržište te uvesti ovisnost obavljanja poslova u poljoprivredi s odgovarajućim kvalifikacijama, kao što je to i u svim drugim strukama. Uvođenjem kvalifikacija za odgovarajuće poslove, preko zakonskoj i obrazovnog sustava, također će se pridonijeti unapređenju naše poljoprivrede, a time i ostvarenju njezin povoljniji položaj u Europskoj uniji - kaže akademik Tomić.

NAVODNJAVATI 75.000 HEKTARA

- Prema programu Vlade, navodnjavane površine trebale bi se proširiti s današnjih 12.000 ha, na 75.000 ha do 2020. godine. Proizvodnjom bioenergije trebala bi se unaprijediti naša poljoprivreda, pri čemu se površine neće koristiti za uzgoj biosiroma, već će se bioenergija (najviše biogoriva) proizvoditi, koristeći tehnologije II. generacije, iz ostataka i otpada u stočarstvu i u biljnoj gozbi. Na taj način ostvarivat će se ekološka i gospodarska korist.

“Navodnjavanje je, mjera kojom će se ostvariti veća i kvalitetnija proizvodnja raznolikih proizvoda”.